

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS

avaliku teabe asjas nr 2.1-3/26/1298-2604-10

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Terje Enula
Otsuse tegemise aeg ja koht	11.08.2026 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	29.06.2026 (registreeritud 30.06.2026)
Teabevaldaja	Haridus- ja Teadusministeerium aadress: Munga 18, 50088 Tartu e-post: hm@hm.ee
Teabevaldaja vastutava isik	kantsler
Vaide esitaja	Xxxx Xxxx xxx@xxx.ee

RESOLUTSIOON

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lõike 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel Andmekaitse Inspektsioon otsustab:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna vaide esitajale on soovitud dokumendid väljastatud;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lõige 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD

1. Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 05.06.2026 Haridus- ja Teadusministeeriumile (HTM) pöördumise, mis sisaldas nii selgitustaotlust kui teabenõuet. Teabenõude korras palus vaide esitaja edastada endale dokumendid, selgitused ja kirjavahetuse, millele HTM tugines Xxx Xxx tegevuse hindamisel, sh koolilt ja Xxx Linnavalitsuselt saadud vastused ja lisad.
2. 18.06.2026 vastuses nr 9.5-1/26/2766-4 märkis HTM, et kuna HTM on varasemates vastustes juba selgitusi oma pädevuse piires andnud, siis märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse (MSVS) § 5 lõike 9 punktile 8 ja HMS § 5 lõikele 2 tuginedes loetakse pöördumises toodud küsimustes selgituste andmise kohustus

täidetuks ning pöördumise menetlemine lõpetatuks.

3. 18.06.2026 esitas vaide esitaja HTM-le uue pöördumise, mis sisaldas nii teabenõuet kui selgitustaotlust, millega palus avaliku teabe seaduse alusel endale edastada:
 - 1) kõik dokumendid, selgitused ja kirjavahetus, millele HTM tugines Xxx Xxx tegevuse hindamisel tema 20.05.2026 kaebuse lahendamisel;
 - 2) koolilt saadud vastused ja lisad;
 - 3) Xxx Linnavalitsuselt saadud vastused ja lisad;
 - 4) dokumentide loetelu, mida HTM kasutas Xxx Xxx tegevuse hindamisel;
 - 5) info selle kohta, millised nimetatud dokumentidest on vaide esitajale varem edastatud, millal ja millise kirjaga.Ühtlasi palus vaide esitaja eraldi märkida, kas dokumentide hulgas on dokumente, mis tõendavad, et enne 05.05.2026 oli teabenõudjale kirjalikult edastatud konkreetne info tugiteenuste ruumide ja spetsialistide kohta.
4. 26.06.2026 kirjaga nr 9.5-1/26/2766-6 esitas HTM loetelu dokumentidest, millele HTM 20.05.2026 kaebuse lahendamisel tugines. HTM jättis dokumendid väljastamata, selgitades vastuskirjas, et loetelus toodud dokumendid on vaide esitajale eelnevalt edastatud (HTM 28.11.2025 ja 13.05.2026 vastuskirjad) ja/või on vaide esitaja need ise ministeeriumile edastanud (nt kirjavahetus Xxx Linnavalitsusega ja Xxx Kooliga).
5. 29.06.2026 esitas Xxx Xxx Andmekaitse Inspektsioonile vaide, mis registreeriti dokumendihaldussüsteemis 30.06.2026 ning mille Andmekaitse Inspektsioon menetlusse võttis.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil teostada järelevalvet HTM-i tegevuse üle ning teha HTM-le ettekirjutus teabenõude nõuetekohaseks täitmiseks:

- (1) edastada kõik teabenõudes loetletud dokumendid, sealhulgas dokumendina olemasolevad selgitused, kooli kirjavahetus ning koolilt ja Xxx Linnavalitsuselt saadud vastused ja lisad, millele HTM 04.06.2026 vastuses tugines;*
- (2) vastata selgesõnaliselt, kas HTM-i kasutatud dokumentide hulgas on dokument, mis tõendab enne 05.05.2026 mulle kirjalikult edastatud konkreetset ruumi- ja spetsialisti infot;*
- (3) loetleda ja edastada kogu HTM-i kirjavahetus Xxx Kooli ja Xxx Linnavalitsusega seoses minu 20.05.2026 kaebuse menetlemisega või kinnitada selgesõnaliselt, et sellist kirjavahetust ega dokumente ei ole.*

Vaide esitaja on vaites märkinud, et teabenõue on nõue dokumendid väljastada, mitte üksnes selgitada, et taotletud dokumendid on taotlejale juba teada või et taotleja on need ise varem esitanud. HTM loetles dokumendid, kuid ei edastanud ühtegi neist. Sellega on teabenõue jäetud sisuliselt täitmata.

Lisaks on vaites märgitud, et HTM 04.06.2026 sisulises vastuses tugines ministeerium konkreetsele kooliga seotud kirjavahetusele ja infole, sealhulgas direktori 13.–15.10.2025 kirjavahetusele, direktori 24.11.2025 e-kirjale ning kooli 06.02.2026 kinnitusele. HTM 26.06.2026 teabenõude vastuses ei ole neid dokumente eraldi ja tuvastatavalt loetletud ega väljastatud. Vaide esitaja leiab, et loetelu sisaldas peamiselt HTM vastuskirju talle ning tema enda esitatud pöördumisi ja materjale. HTM ei ole loetelus selgelt näidanud, millistele kooli dokumentidele ta tugines ja kas HTM sai need dokumendid ise koolilt või üksnes vaide esitajalt. Samas on HTM 04.06.2026 vastuses märkinud, et asjaolude kontrollimiseks pöördus ministeerium nii kooli kui ka kooli pidaja poole ning kogus täiendavat teavet. Ent oma 26.06.2026 teabenõude vastuses ei ole HTM eraldi ja tuvastatavalt loetlenud ega vaide esitajale väljastanud neid koolilt ja Xxx

Linnavalitsuselt saadud vastuseid, selgitusi, lisasid või kirjavahetust, millele ministeerium oma hinnangus tugines. *Teabenõudes palusin sõnaselgelt edastada koolilt saadud vastused ja lisad ning Xxx Linnavalitsuselt saadud vastused ja lisad. Kui sellist kirjavahetust või selliseid dokumente ei ole, tuleb see selgesõnaliselt välja tuua. Kui kirjavahetus või dokumendid on olemas, tuleb need väljastada või iga dokumendi puhul eraldi põhjendada, miks seda ei väljastata.*

Samuti on vaide esitaja vaites leidnud, et tema esitatud konkreetne küsimus jäi vastuseta. Vaide esitaja palus eraldi märkida, kas loetelus on dokument, mis tõendab, et enne 05.05.2026 oli talle kirjalikult edastatud konkreetne info tugiteenuste ruumide ja spetsialistide kohta. *Selle asemel, et vastata jaatavalt või eitavalt, vastas HTM pädevusargumendiga, märkides, et ministeeriumi pädevusse ei kuulu tugiteenuste korralduse üksikasjade hindamine. See ei ole vastus teabenõudele.*

Vaide esitaja leiab, et rikkumine kahjustab teda kui teabenõude esitajat. *HTM on oma 04.06.2026 vastuses andnud minu suhtes hinnanguid ning käsitletud asjaolusid, mis puudutavad minu lapse tugiteenuste kasutamist ja lapsevanema rolli selles. Samas ei ole HTM mulle väljastanud kõiki dokumente, vastuseid, lisasid ega kirjavahetust, millele ta nende hinnangute andmisel tugines või mille ta väidetavalt asjaolude kontrollimiseks koolilt ja Xxx Linnavalitsuselt sai.*

Ilma nõutud dokumentideta ei ole mul võimalik kontrollida, millistel faktilistel alustel HTM minu suhtes järeldusi tegi, kas kooli ja Xxx Linnavalitsuse väiteid kontrolliti dokumentaalselt ning kas minu enda varasemaid küsimusi ja kirju arvestati. See piirab minu võimalust hinnata HTM-i vastuse õiguspärasust, esitada sisulisi vastuväiteid ning kaitsta enda ja oma lapse õigusi edasistes menetlustes.

14.07.2026 Andmekaitse Inspektsioonile saadetud vaide täienduses on vaide esitaja täiendavalt märkinud, et 09.07.2026 saatis HTM vaide esitajale vastuse nr 9.5-1/26/2766 koos järgmiste dokumentidega: 1) Xxx Kooli 24.11.2025 e-kiri, 2) HTM 21.04.2026 pöördumine kooli ja Xxx Linnavalitsuse poole ning 3) Xxx Linnavalitsuse 24.04.2026 vastuskiri.

Samas leiab vaide esitaja, et jätkuvalt ei ole üheselt tuvastatav järgmiste dokumentide väljastamine või väljastamata jätmise põhjendus:

- 1) kooli 06.02.2026 kinnitus, millele HTM viitas 04.06.2026 vastuses;
- 2) Xxx Linnavalitsuse 12.05.2026 vastus, millele HTM viitas 26.06.2026 vastuses;
- 3) HTM 29.11.2025 vastuskiri, millele HTM viitas 26.06.2026 vastuses ja mis ei ole sama dokument kui 09.07.2026 väljastatud Xxx Kooli 24.11.2025 e-kiri.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED

Andmekaitse Inspektsiooni 10.07.2026 saadetud järelepärimisele 17.07.2026 antud vastuses (9.5-1/26/35900-2) on HTM selgitanud, et käsitles 05.06.2026 vaide esitaja esitatud pöördumist selgitustaotlusena MSVS tähenduses. Vastuses on leitud, et pöörduja soovis täiendavaid selgitusi varasema vastuse sisu kohta, esitas üle kümne sisulise küsimuse ning nimetas ise enda kirja selgitustaotluseks, mistõttu eeldab selline pöördumine olemasoleva teabe analüüsi ja sünteesi, mis vastab selgitustaotluse tunnustele. *Kuna tegemist oli sooviga saada ametniku koostatud uus sisuline tekst, ei olnud tegemist meie hinnangul teabenõudega (AvTS § 6, MSVS § 2 lg 2).*

18.06.2026 esitatud pöördumist käsitleti teabenõudena (AvTS § 6), *kuna selles paluti konkreetsete dokumentide ja loetelu väljastamist. Ministeerium selgitas 26.06.2026 vastuses, millistele dokumentidele vastuse koostamisel tugineti. Kuna loetletud dokumendid olid pöördujale juba kättesaadavad (edastatud varasemate vastustega või pöörduja enda poolt ministeeriumile saadetud), ei peetud otstarbekaks nende uut väljastamist (AvTS § 23 lg 2 p 1).*

Andmekaitse Inspektsiooni esitatud küsimusele, kas HTM lisaks 26.06.2026 vastuskirjas nr 9.5-1/26/2766-6 loetletud dokumentidele tugines ka muudele dokumentidele, vastas HTM, et enda vastuse koostamisel tugineti kirjavahetusele, mis on pöördujale välja toodud 26.06.2026 kirjas.

Ministeeriumi ametnik töötas läbi kogu kirjavahetuse pöörduja ja asjassepuutuva kooli ja kooli pidajaga alates 2025. aasta oktoobrist. 09.07.2026 edastati pöördujale täiendavalt kolm kirja (suhtlus Xxx Kooli ja Xxx Linnavalitsusega), mille puhul ei olnud üheselt selge, kas pöörduja on neist varem koopia saanud. Need dokumendid ei olnud ametniku tegevuse hindamise ning 4.06.2026 edastatud kirja otseseks aluseks, vaid olid kogutud menetluse käigus, et veenduda teenuste tagamises.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED

1. AvTS § 3 lõige 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduse või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on AvTS mõistes sisuliselt kogu avaliku sektori valduses olev teave avalik teave, millele saab piiranguid kehtestada üksnes seaduses sätestatud korras (AvTS § 3 lõige 2).
2. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb AvTS-st. AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt AvTS-s sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude (AvTS § 7).
3. Kuna nii 05.06.2026 kui ka 18.06.2026 esitatud pöördumistes soovis vaide esitaja endale dokumentide, selgituste ja kirjavahetuse edastamist, millele HTM Xxx Xxx tegevuse hindamisel tugines, siis oli mõlema pöördumise puhul tegemist teabenõudega osas, mis puudutas dokumentide väljastamise taotlemist.

05.06.2026 esitatud pöördumine

4. Teabevaldaja 17.07.2026 antud vastusest nähtuvalt käsitles HTM vaide esitaja 05.06.2026 esitatud pöördumist selgitustaotlusena, kuna sellega sooviti täiendavaid selgitusi varasema vastuse sisu kohta, esitati mitmeid küsimusi ning pöörduja ise nimetas enda kirja selgitustaotluseks. Kuivõrd selline pöördumine eeldas olemasoleva teabe analüüsi ja sünteesi, siis vastas pöördumine selgitustaotluse tunnustele.
5. Andmekaitse Inspeksioon nõustub teabevaldajaga selles osas, et 05.06.2026 esitatud pöördumine vastas osaliselt selgitustaotluse tunnustele, kuna vaide esitaja soovis vastust mitmetele küsimustele, mis eeldas vastamiseks olemasoleva teabe täiendavat analüüsimist ning uue dokumendi või teabe loomist.
6. Samas ei saa nõustuda sellega, nagu oleks kogu pöördumise puhul olnud tegemist selgitustaotlusega. Vaide esitaja poolt Andmekaitse Inspeksioonile esitatud materjalidest nähtuvalt pealkirjastas vaide esitaja küll oma 05.06.2026 esitatud pöördumise „Vastuväide HTM 04.06.2026 vastusele ja täpsustav selgitustaotlus“, kuid lisaks mitmetele esitatud küsimustele on vaide esitaja palunud edastada endale *kõik dokumendid, selgitused ja kirjavahetus, millele HTM tugines Xxx Xxx tegevuse hindamisel, sealhulgas koolilt ja Xxx Linnavalitsuselt saadud vastused ja lisad*. Seega soovis vaide esitaja nii vastuseid küsimustele kui ka HTM valduses olevate dokumentide väljastamist ehk selles osas oli tegemist teabenõude täitmisega.
7. Siinjuures peame vajalikuks rõhutada, et isegi kui teabenõudja pealkirjastab oma pöördumise selgitustaotlusena, siis ei tähenda see kohe seda, et tegemist on selgitustaotlusega, vaid lähtuda tuleb pöördumise sisust ehk sellest, kas küsitakse dokumente või selgitusi. Kui pöördumise sisust nähtub, et küsitakse dokumente, siis seda pöördumist tuleb käsitleda teabenõude täitmisena ning nõutud teave tuleb viie tööpäeva jooksul teabenõudjale väljastada või

väljastamisest seaduses sätestatud alusel keelduda.

8. Sama puudutab ka olukorda, kus isik pealkirjastab oma pöördumise teabenõudena, kuid pöördumine ei ole oma sisult teabenõue, vaid tegemist on selgitustaotlusega. Siis on isikul õigustatud ootus saada teabevaldajalt oma pöördumisele vastus viie tööpäeva jooksul, kuna ta on oma teadmiste kohaselt esitanud teabenõude. Seega on ka sellisel juhul teabevaldajal kohustus keelduda viie tööpäeva jooksul teabenõude täitmisest AvTS § 23 lõike 2 punkti 5 alusel ning selgitada teabenõudjale, miks tema pöördumist käsitletakse selgitustaotlusena. Andmekaitse Inspeksioon peab vajalikuks rõhutada, et kodanik ei pea teadma, millal on tema pöördumise puhul tegemist teabenõudega ja millal selgitustaotlusega, küll aga peab seda teadma teabevaldaja.
9. AvTS § 9 lõike 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lõike 2 punktide 1 ja 7 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama teabele juurdepääsupiirangutest kinnipidamise.
10. AvTS § 18 lõike 1 kohaselt tuleb teabenõudele vastata viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. AvTS § 19 kohaselt võib teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani, kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega teatab teabevaldaja teabenõudjale viie tööpäeva jooksul.
11. Seega olukorras, kus isiku pöördumine sisaldab nii teabenõuet kui selgitustaotlust, tuleb korraga kohaldada nii AvTS kui ka MSVS. Teabenõue täidetakse AvTS § 18 lõike 1 alusel viie tööpäeva jooksul ning selgitustaotlusele vastatakse MSVS § 6 alusel 15 kalendripäeva jooksul selle registreerimisest.
12. Esitatud materjalidest nähtuvalt esitas vaide esitaja oma pöördumise 05.06.2026, millele teabevaldaja oleks pidanud AvTS §-st 18 tulenevalt vastama viie tööpäeva jooksul. HTM jättis aga pöördumise tähelapanuta ja teabenõudega nõutud dokumendid väljastamata ning vastas 18.06.2026 üksnes MSVS-s sätestatud korras. See tähendab, et täidetud on küll MSVS-st tulenevad nõuded, kuid täitmata on jäänud nõuded, mis tulenevad AvTS-st. Seega ei ole HTM vaide esitaja 05.06.2026 esitatud teabenõuet täitnud.

18.06.2026 esitatud pöördumine

13. 18.06.2026 esitas vaide esitaja HTM-le uue pöördumise, millega taaskord palus väljastada kõik dokumendid, millele HTM tugines Xxx Xxx tegevuse hindamisel ning koolilt ja Xxx Linnavalitsuselt saadud vastused ja lisad ning teave selle kohta, millised dokumendid on vaide esitajale varem edastatud, millal ja millise kirjaga. Lisaks palus vaide esitaja esitada dokumentide loetelu, mida Xxx Xxx tegevuse hindamisel kasutati ja teavet selle kohta, millised nimetatud dokumentidest tõendavad seda, et teabenõudjale on enne 05.05.2026 edastatud teavet ruumide ja spetsilistide kohta.
14. HTM on Andmekaitse Inspeksiooni 10.07.2026 esitatud järelepärimisele 17.07.2026 vastates leidnud, et 18.06.2026 esitatud pöördumise puhul oli tegemist teabenõudega, *kuna selles paluti konkreetsete dokumentide ja loetelu väljastamist.*
15. 18.06.2026 pöördumise osas ei saa Andmekaitse Inspeksioon nõustuda teabevaldajaga selles osas, et tegemist oli teabenõudega kogu pöördumise ulatuses.

16. Andmekaitse Inspeksiooni koostatud avaliku teabe seaduse üldjuhendis¹ on selgitanud, et mitte iga kiri asutusele ei ole teabenõue. *Teabenõue puudutab asutuses olemas oleva dokumendi või muu teabe (nii paberil kui digitaalkujul) väljastamist. Teabenõudega võib välja küsida näiteks terve dokumendi sisu või ka üksnes selle väljavõtteid. Samuti näiteks väljavõtteid mingist andmekogust või andmestikust. Seda eeldusel, et vastamiseks ei tule luua uut teabe sisu – sh teha uusi arvutusi.* Samuti tuleb teabenõudena käsitleda isikute pöördumist, milles soovitakse saada teavet mingi dokumendi olemasolu või selle puudumise kohta, millele on võimalik vastata „jah“ või „ei“ vormis.
17. Vaide esitaja on oma pöördumises soovinud lisaks olemasolevate dokumentide väljastamisele ka loetelu esitamist ning teavet selle kohta, millised loetelus olevad dokumendid on talle varasemalt väljastatud ja millised tõendavad, et talle on enne 05.05.2026 kirjalikult teavet edastatud. See aga tähendab, et vastamine eeldab uue teabe või dokumendi loomist. Järelikult ei saa 18.06.2026 esitatud pöördumist pidada täies ulatuses teabenõudeks AvTS mõistes, vaid osaliselt on tegemist selgitustaotlusega MSVS mõistes.
18. Siinjuures juhime vaide esitaja tähelepanu sellele, et tulenevalt AvTS § 45 lõike 1 punktist 1 teostab Andmekaitse Inspeksioon teabevaldajate üle järelevalvet teabenõuetele vastamisel ja teabe avalikustamisel. See tähendab, et inspeksiooni järelevalvepädevus piirdub sellega, et kui soovitud dokument on teabevaldajal olemas ja pole alust sellele juurdepääsu piirata, siis tuleb see dokument väljastada. Andmekaitse Inspeksiooni pädevusse ei kuulu (ka juhul kui tegemist on teabevaldajaga) järelevalve teostamine selgitustaotlustele ja märgukirjadele vastamise üle.
19. Seega ei saa Andmekaitse Inspeksioon anda ka hinnanguid HTM käitumisele pöördumistele vastamise või vastamata jätmise seaduslikkuse ja sisu osas, mis puudutab dokumentide loetelu esitamist ja varasemat teabe esitamise tõendamist. Samuti ka selles osas, miks 04.06.2026 vastuses viidatud dokumendid/asjaolud ja 26.06.2026 pöördumise vastuses esitatud loetelu ei ole nimetuste ja viidete järgi seostatavad. Selles osas on õigus paluda õiguskantsleril kontrollida, kas haldusorgan on järginud selgitustaotlusele vastamisel hea halduse tava.

Teabenõude täitmine

20. AvTS § 18 lõike 1 kohaselt tuleb teabenõue täita viivituseeta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Juhud, millal teabevaldajal on õigus teabenõude täitmisest keelduda, on ära toodud AvTS §-s 23. Nii on AvTS § 23 lõike 2 punkti 1 kohaselt teabevaldajal õigus teabenõude täitmisest keelduda, kui samale teabenõudjale on teave juba antud ja teabenõudja ei põhjenda vajadust saada teavet teist korda.
21. Andmekaitse Inspeksioon saab HTM-le esitatud mõlemast teabenõudest aru selliselt, et vaide esitaja sooviks oli, et HTM edastaks teabenõudjale kõik need dokumendid, selgitused ja kirjavahetuse, millele HTM tugines Xxx Xxx tegevuse hindamisel, sh koolilt ja Xxx Linnavalitsuselt saadud vastused ning lisad. HTM 26.06.2026 teabenõudjale antud vastusest nähtuvalt on HTM kirjast loetlenudki dokumendid, millele ametniku tegevuse hindamisel tugineti. Ka Andmekaitse Inspeksiooni 10.07.2026 teabevaldajale saadetud järelepärimises esitatud küsimusele, kas lisaks 26.06.2026 kirjast loetletud dokumentidele tugines HTM ametniku tegevuse hindamisel veel muudele dokumentidele, on HTM 17.07.2026 antud vastuses kinnitanud, et *ministeerium tugines enda vastuse koostamisel kirjavahetusele, mille oleme toonud välja 26.06.2026 kirjast pöördujale.*
22. Vaide esitaja on vaides leidnud, et HTM on 26.06.2026 vastuskirjas nr 9.5-1/26/2766-6 esitanud üksnes loetelu dokumentidest, millele HTM ametniku tegevuse hindamisel tugines, kuid dokumente väljastanud ei ole. Samas on HTM oma vastuskirjas teabenõudjale selgitanud,

¹ [Avaliku teabe seaduse üldjuhend](#) (§ 10, lk 9)

et ei pea loetelus toodud kirjade väljastamist vajalikuks, kuna dokumendid olid vaide esitajale juba eelnevalt edastatud või oli vaide esitaja ise need HTM-le edastanud.

23. Ka Andmekaitse Inspeksioonile 17.07.2026 vastates on HTM selgitanud, et *kuna loetletud dokumendid olid pöördujale juba kättesaadavad (edastatud varasemate vastustega või pöörduja enda poolt ministeeriumile saadetud), ei peetud otstarbekaks nende uut väljastamist (AvTS § 23 lg 2 p 1).*
24. Lisaks on HTM 17.07.2026 vastuskirjas selgitanud, et *09.07.2026 edastati pöördujale täiendavalt kolm kirja (suhtlus Xxx Kooli ja Xxx Linnavalitsusega), mille puhul ei olnud üheselt selge, kas pöörduja on neist varem koopia saanud. Need dokumendid ei olnud ametniku tegevuse hindamise ning 04.06.2026 edastatud kirja otseseks aluseks, vaid olid kogutud menetluse käigus, et veenduda teenuste tagamises.* Samuti on HTM menetluse käigus inspeksioonile kinnitanud, et on vaide esitajale edastanud ka 04.06.2026 kirjas viidatud dokumendid.
25. Siin ei ole Andmekaitse Inspeksioonil alust kahelda HTM antud selgitustes, et nii loetelus loetletud dokumendid, millele HTM Xxx Xxx tegevuse hindamisel tugines, kui ka 04.06.2026 kirjas viidatud dokumendid on vaide esitajale kas varasemalt või menetluse ajal edastatud. Kui teabevaldaja on näidanud, millal ja millise kirjaga teave edastati ning menetluses ei ole ilmnunud asjaolusid, mis seda ümber lükkaksid, võib Andmekaitse Inspeksioon lähtuda teabevaldaja selgitustest ja käsitada teavet teabenõudjale edastatuna.
26. Küll aga juhib Andmekaitse Inspeksioon teabevaldaja tähelepanu sellele, et kui teabenõudjale on taotletav teave juba varasemalt antud ja teabevaldaja ei pea teabe korduvat väljastamist põhjendatuks, siis sellise keeldumise eelduseks on siiski see, et teabenõudjale oleks arusaadav, milline teave on talle varem antud, millal see on antud ja millise dokumendi või kirjaga see edastati. Kui teabenõudja soovib konkreetseid dokumente, siis ei piisa üldisest selgitusest, et dokumendid on talle varem edastatud.
27. Kokkuvõttes leiab Andmekaitse Inspeksioon, et teabevaldaja rikkus 05.06.2026 pöördumises sisaldunud teabenõude lahendamisel AvTS nõudeid, kuna käsitles pöördumist tervikuna selgitustaotlusena ega lahendanud selles sisaldunud dokumentide väljastamise nõuet AvTS-s sätestatud korras, mistõttu pidi vaide esitaja 18.06.2026 esitama teabevaldajale uue teabenõude.
28. Samas on HTM vaidemenetluse kestel Andmekaitse Inspeksioonile kinnitanud 26.06.2026 kirjas loetletud dokumentide varasemat väljastamist ning väljastanud vaide esitajale täiendavalt dokumente, mis ei olnud küll ametniku tegevuse hindamise aluseks, kuid millele oli HTM viidanud oma 04.06.2026 vaide esitajale saadetud vastuskirjas või mille osas ei olnud üheselt selge, kas vaide esitaja on neist varem koopia saanud. Samuti ei ole menetluse käigus tuvastatud dokumente, millele HTM Xxx Xxx tegevuse hindamisel tugines, kuid mis oleks jätkuvalt väljastamata. Seega on rikkumine menetluse kestel lõpetatud ja õiguslik olukord taastatud. Eelnevast lähtuvalt puudub ettekirjutuse tegemiseks alus, mistõttu jätab Andmekaitse Inspeksioon vaide rahuldamata.

(allkirjastatud digitaalselt)

Terje Enula
jurist
peadirektori volitusel